

بازخوانی کتابچه جمع و خرج ولایات ایران در عصر مظفری (۱۳۲۲ ه.ق.)

محسن روستایی^۱

اسدالله عبدلی آشتیانی^۲

درآمد

کتابچه سیاقی که پیش رو داریم، از نسخ موجود در کتابخانه مجلس شورای اسلامی با شماره ۱۴۱۹۸ است و حاوی گزارش مفصلی است از بازدید و محاسبه جمع [و خرج‌های] ولایات ایران که در عهد مظفری و حدود دو سال قبل از انقلاب مشروطیت، از سوی صاحب‌منصبان مالی و درباری و مستوفیان خاصه تعیین و تعبیه شده است. این کتابچه شامل نوزده صفحه نُه ورقی است. خط آن شکسته نستعلیق دیوانی و بی‌نقطه که ارقام و اشکال سیاقیه متن نیز، با پیروی از همین خط ترسیم و ترقیم یافته است. این سند مالی و دیوانی، چشم‌اندازی است از بودجه ایالات و ولایات که از راه دریافت مالیات‌های معمول و متعارف آن زمان، تأمین و پس از آن تحت نظر مستوفیان حکومتی تدوین و با ارقام سیاق سندنویسی شده است. رقم کلی که در صدر حساب این کتابچه به چشم می‌خورد، مبلغ: هفت میلیون و ۹۳۴ هزار و ۵۳۵ تومان است و متعاقب آن اولین عدد نقد و جنسی که در این سند با دفعه‌های سیاقیه، تشخیص داده شده است، منطقه آذربایجان و خالصجات دیوانی است و آخرین دفعه محاسبه شده این کتابچه سیاقی، مربوط به برخی از ایالات و طوایف ایران که مبلغ: ۵۱۷۸ تومان و ۱۲۰۰ دینار برای سهم جمع و خرج‌های آنان اختصاص یافته است.

۱. سند پژوه و فهرست‌نویس اسناد تاریخی.

۲. سند پژوه.

بازخوانی کتابچه جمع و خرج ولایت ایران در عصر مظفری / محسن روستایی - اسدالله عبدلی آشتیانی

قدر مسلم این کتابچه سیاقی، علاوه بر آموزه‌های سیاق عملی، اهمیتی خاص را در زمینه تاریخ اقتصادی و بودجه‌بندی‌های دیوانی ایران عصر قاجار دارد.

کتابچه

تشخیص جمع ولایات در هذه السنه بارس ثیل ۱۳۲۲

۷ میلیون و ۹۳۴ هزار و ۵۳۵ تومان

[دفعه]: آذربایجان و خالصجات

یک میلیون و ۲۸۵ هزار و ۷۳ تومان و ۳۰۰ دینار

بابت: آذربایجان؛ نقد (المقرر): نقداً جنساً

۶۲۸ هزار و ۷۸۶ تومان

جنس: غله: ۵۴ هزار و ۱۷۹ خروار - کاه: ۵۹۰۵ خروار - شلتوک: ۵۰ هزار و ۲۲۴ خروار - یک میلیون و ۱۷۵ هزار و ۷۷۳ تومان و ۳۰۰ دینار

نقد: ۶۲۸ هزار و ۷۸۶ تومان - (فی جنس): ۵۴۶ هزار و ۹۸۷ تومان و ۳۰۰ دینار

غله: ۵۴ هزار و ۱۷۹ خروار (فی): ۱۰ تومان؛ ۵۴۱ هزار و ۷۹۰ تومان - شلتوک: ۵۰ هزار و ۲۲۴ خروار (فی):

۱۰ تومان؛ ۲۲۴۵ تومان - (قیمت کاه): ۵۹۰۵ خروار (فی): ۵ قران ۲۹۵۲ تومان و ۳۰۰ دینار

بابت: خالصجات آذربایجان: ۱۱۰ هزار تومان

[دفعه]: استرآباد و کرکلان: ۱۴۲ هزار و ۵۲ تومان و [یک قران / ۳۰۰ دینار؟]

بابت: استرآباد و کرکلان ۹۰ هزار و ۷۸۵ تومان و ۳۰۰ دینار.

استرآباد: نقد (المقرر): ۱۰ هزار و ۸۷۵ تومان و ۵۵۲۱ دینار.

جنس: شلتوک: ۸۹۹۴ خروار و ۳۹ من - ابریشم: ۶۰ من و ۱۲ سیر؛ ۸۳ هزار و ۷۲۷ تومان و ۳۰۰ دینار.

نقد: ۱۰ هزار و ۸۷۵ تومان و ۵۵۲۱ دینار - (فی جنس): ۷۲ هزار و ۸۵۲ تومان - شلتوک: ۸۹۹۴ خروار و

۳۹ من (فی): ۸ قران؛ ۷۱ هزار و ۹۵۲ تومان - ابریشم: ۶۰ من و ۱۲ سیر (۹۰۰ تومان).

[دفعه]: کرکلان ۷۰۵۸ تومان.

شاهرود و بسطام: نقد: ۱۵ هزار و ۶۲۸ تومان و ۶۵۱۸ دینار.

جنس: غله: ۳۳۷۹ خروار - کاه ۳۶۷۹ خروار؛ ۵۱ هزار و ۲۶۷ تومان و ۳۰۰ دینار

نقد: ۱۵ هزار و ۶۲۸ تومان و ۶ قران - (فی جنس): ۳۵ هزار و ۶۳۸ تومان و ۳۰۰ دینار

غله: ۳۳۷۹ خروار (فی): ۱۰ تومان؛ ۳۳ هزار و ۷۹۹ تومان - کاه: ۳۶۷۹ خروار؛ ۱۸۳۹ تومان و ۳۰۰ دینار

[دفعه]: اصفهان و کمره و گلپایگان و چهارمحال: ۵۶۱ هزار و ۳۰۲ تومان و ۸ قران.

بابت: اصفهان، نقد (المقرر): ۳۷۱ هزار و ۹۹۱ تومان و ۸۱۹۳ دینار.

جنسی، غله: ۸۲۸۱ خروار و ۸۴ من - کاه: ۵۹۶۰ خروار؛ ۴۵۷ هزار و ۷۸۱ تومان و ۸ قران.

نقد: ۳۷۱ هزار و ۹۹۱ تومان و ۸ قران - (فی جنس): ۸۵ هزار و ۷۹۰ تومان - غله: ۸۲۸۱ خروار (فی): ۱۰ تومان؛ ۸۲ هزار و ۸۱۰ تومان - کاه: ۵۹۶۰ خروار (فی): ۵ قران؛ ۲۹۸۰ تومان

بابت: چهارمجال (المقرر):

نقد: ۲۹ هزار و ۱۷۵ تومان و ۸ قران

جنسی غله: ۱۵ خروار؛ ۲۹ هزار و ۳۲۵ تومان و ۶ قران

نقد: ۲۹ هزار و ۱۷۵ تومان و ۶ قران - (فی جنس): ۱۵ خروار (فی): ۱۰ تومان؛ ۱۵۰ تومان.

بابت: گلپایگان و خوانسار (المقرر):

نقد: ۱۸ هزار و ۸۳۶ تومان و ۱۶۳۴ دینار - **جنسی**، غله: ۲۵۲۲ خروار و ۳۸ من،

کاه: ۲۱۶ خروار؛ ۴۴ هزار و ۱۶۷ تومان و ۳۰۰ دینار

نقد: ۱۸ هزار و ۸۳۶ تومان و ۳۰۰ دینار - (فی جنس): ۲۵ هزار و ۳۳۱ تومان

غله: ۲۵۲۲ خروار و ۳۸ من (فی): ۱۰ تومان؛ ۲۵ هزار و ۲۲۶ تومان، کاه: ۲۱۶ خروار؛ ۱۰۸ تومان

بابت: کمره، **نقد** (المقرر): ۱۱ هزار و ۶۸۰ تومان و ۹۹۲۳ دینار

جنسی: ۱۸۳۴ خروار و ۷۲ من؛ ۳۰ هزار و ۲۸ تومان و ۳۰۰ دینار

نقد: ۱۱ هزار و ۶۸۰ تومان و ۹ قران - (فی جنس): ۱۸۳۴ خروار و ۷۲ من (فی): ۱۰ تومان؛ ۱۸ هزار و ۳۴۷ تومان و ۲ قران

خراسان و نیشابور: یک میلیون و ۱۶۹ هزار و ۹۵ تومان و ۳۰۰ دینار

بابت: خراسان، نقد (المقرر): ۶۱۷ هزار و ۵۱۲ تومان

جنسی، غله: ۷۳ هزار و ۷۷۷ خروار - کاه: ۲۶ هزار و ۲۵۳ خروار - شلتوک: ۲۲۵ خروار؛ یک میلیون و ۹۰ هزار و ۴۲۹ تومان و ۳۰۰ دینار

نقد: ۶۱۷ هزار و ۵۱۲ تومان - (فی جنس): ۴۷۲ هزار و ۹۱۷ تومان و ۳۰۰ دینار

غله: ۴۵۸ هزار و ۲۱۶ تومان - نیستان ۳۳ هزار خروار (فی): ۴ تومان؛ ۱۳۲ هزار تومان - سایر ولایات خراسان: ۴۰ هزار و ۷۷۷ خروار (فی) ۸ تومان؛ ۳۲۶ هزار و ۲۱۲ تومان - کاه: ۲۶ هزار و ۲۵۳ خروار (فی): ۵ قران؛ ۱۳ هزار و ۱۲۶ تومان و ۳۰۰ دینار - شلتوک: ۲۲۵ خروار (فی) ۷ تومان؛ ۱۵۷۵ تومان

بابت: **نیشابور:** نقد (المقرر): ۴۹ هزار و ۴۶۷ تومان

جنسی: ۲۹۲۰ خروار؛ ۷۸ هزار و ۶۶۷ تومان

نقد: ۴۹ هزار و ۴۶۷ تومان (فی جنس): ۲۹۲۰ خروار (فی): ۱۰ تومان؛ ۲۹ هزار و ۲۰۰ تومان

[دفعه]: **خمسه**، نقد (المقرر): نقداً جنساً: ۷۸ هزار و ۹۶۵ تومان

جنسی غله: ۱۰ هزار و ۴۲۴ خروار - کاه: ۸۸۰۴ خروار؛ ۱۸۳ هزار و ۲۰۵ تومان

نقد: ۷۸ هزار و ۹۶۵ تومان (فی جنس) سوای کاه که تسعیر نمی‌شود: ۱۰ هزار و ۴۲۴ خروار (فی): ۱۰ تومان؛ ۱۰۴ هزار و ۲۴۰ تومان

[دفعه]: سمنان و دامغان و چهارده کلایه: ۵۴ هزار و ۵۳۴ تومان و ۸ قران
بابت: سمنان و دامغان، نقد (المقرر): نقداً جنساً: ۳۴ هزار و ۵۱۲ تومان و ۶۰۳۷ دینار
جنس: غله ۲۶۵۹ خروار و ۱۷ من - کاه: ۱۰۸۰ خروار - روغن: ۱۵ من؛ ۵۳ هزار و ۱۵۵ تومان و ۸ قران
نقد: ۳۴ هزار و ۵۱۲ تومان و ۶ قران (فی جنس): ۱۸ هزار و ۶۴۳ تومان - غله و کاه: ۲۶۵۹ خروار (فی):
۷ تومان؛ ۱۸ هزار و ۶۱۳ تومان - روغن: ۱۵ من (المقرر): ۳۰ تومان
بابت: چهارده کلایه، نقد (المقرر): ۱۰۵۹ تومان
جنس: ۴۰ خروار؛ ۱۳۷۹ تومان - نقد: ۱۰۵۹ تومان (فی جنس): ۴۰ خروار (فی): ۸ تومان؛ ۳۲۰ تومان
طهران و توابع: ۸۷۳ هزار و ۷۵۰ تومان و ۳ قران
بابت: **طهران، نقد** (المقرر): ۱۲۷ هزار و ۳۲۷ تومان
جنس: غله: ۵۰ هزار و ۱۰۵ خروار - قصیل: ۱۵۰۰ خروار - کاه: ۴۳۴۰ خروار؛ ۶۵ هزار و ۶۷ تومان
نقد: ۱۲۷ هزار و ۳۲۷ تومان (فی جنس): ۵۲۲ هزار و ۷۲۰ تومان
غله: ۵۰ هزار و ۱۰۵ خروار (فی): ۱۰ تومان؛ ۵۰۱ هزار و ۵۰ تومان - قصیل: ۱۵۰۰ خروار (فی): ۱ تومان؛
۱۵۰۰ تومان - کاه: ۴۰ هزار و ۳۴۰ خروار (فی): ۵ قران؛ ۲۰ هزار و ۱۷۰ تومان
بابت: **طالقان و غیره:** ۹۷۱۰ تومان
طالقان، ۵۸۸۱ تومان - فیروزکوه، نقد (المقرر): ۱۷۸۹ تومان
جنس: ۲۰۴ خروار؛ ۳۸۲۹ تومان - نقد: ۱۷۸۹ تومان (فی جنس): ۲۰۴ خروار (فی): ۱۰ تومان؛ ۲۰۴۰ تومان
بابت: **خوار و ساوه:** ۲۱۳ هزار و ۹۷۳ تومان و ۳ قران
خوار، نقد (المقرر): ۱۲ هزار و ۱۲۰ تومان
جنس: غله: ۷۲۳۶ خروار - کاه: ۴۶۸۳ خروار - شلتوک: ۱۲۰۰ خروار؛ ۹۶ هزار و ۴۲۱ تومان - نقد: ۱۲ هزار
و ۱۲۰ تومان (فی جنس): ۸۴ هزار و ۳۰۱ تومان و ۲۵۰۰ دینار - غله: ۷۲۳۶ خروار (فی): ۱۰ تومان؛ ۷۲
هزار و ۳۶۰ تومان شلتوک: ۱۲۰۰ خروار (فی): ۸ تومان؛ ۹۶۰۰ تومان - کاه: ۴۶۸۳ خروار (فی): ۵ قران؛
۲۳۴۱ تومان و ۲۵۰۰ دینار
ساوه، نقد (المقرر): ۲۰ هزار و ۸۹۳ تومان
جنس: غله: ۶۷۹۶ خروار - کاه: ۳۰۵۲ خروار - نقد: ۲۰ هزار و ۸۹۳ تومان - (فی جنس): به انضمام کاه:
۶۷۹۶ خروار (فی): ۱۰ تومان؛ ۶۷ هزار و ۹۶۰ تومان.
دماوند، نقد (المقرر): ۲۲۸۷ تومان - جنس: ۱۴۵۴ خروار؛ ۱۶ هزار و ۸۲۷ تومان - نقد: ۲۲۸۷ تومان (فی
جنس): ۱۴۵۴ خروار (فی): ۱۰ تومان؛ ۱۴ هزار و ۵۴۰ تومان
شاهسون بغدادی: ۱۱ هزار و ۸۷۲ تومان و ۸ قران
[دفعه]: عراق **کزاز و فراهان** بانضمام آشتیان و گرکان، **نقد** (المقرر): ۷۵ هزار و ۱۷ تومان و ۹۱۳۹ دینار
جنس: غله: ۱۶ هزار و ۸۲۸ خروار - کاه: ۲۱۰۰ خروار؛ ۲۱۰ هزار و ۶۹۳ تومان و ۹ قران
نقد: ۷۵ هزار و ۱۷ تومان و ۹ قران (فی جنس): ۱۳۵ هزار و ۶۷۶ تومان - غله: ۱۶ هزار و ۸۲۸ خروار (فی):

۸ تومان؛ ۱۳۴ هزار و ۶۲۸ تومان - کاه: ۲۱۰۰ خروار (فی): [۵ قران؟]؛ ۱۰۵۲ تومان
[دفعه]: عربستان و لرستان و غیره: ۲۳۰ هزار و ۱۹۷ تومان و ۷ قران بابت: عربستان نقد (المقرر):
۱۳۴ هزار و ۴۳۲ تومان و ۶ قران
بابت: جنس: ۴۶۶۷ خروار؛ ۱۵۱ هزار و ۵۰۰ تومان و ۶ قران - نقد: ۱۳۴ هزار و ۴۳۲ تومان و ۶ قران -
(فی جنس): ۴۷۶۷ خروار (فی): ۴ تومان؛ ۱۷ هزار و ۶۸ تومان.
لرستان نقد (المقرر): ۶۵ هزار و ۹۶۱ تومان و ۳۰۰ دینار
جنس غله: ۳۱۸۴ خروار و ۳۴ من - کاه: ۲۹۵۶ خروار؛ ۷۸ هزار و ۶۹۷ تومان و ۳۰۰ دینار
نقد: ۶۵ هزار و ۹۶۱ تومان و ۳۰۰ دینار - (فی جنس): غله سوای کاه که قیمت نمی‌شود: ۳۱۸۴ خروار و
۳۴ من (فی): ۴ تومان؛ ۱۲ هزار و ۷۳۶ تومان.
بابت: بروجرد، نقد (المقرر): ۵۴ هزار و ۳۹۴ تومان و ۹ قران
جنس غله: ۴۹۱۶ خروار و ۷۵ من - کاه: ۱۰۴۰ خروار؛ ۷۴ هزار و ۵۸ تومان و ۹ قران
نقد: ۵۴ هزار و ۳۹۴ تومان و ۹ قران - (فی جنس): غله سوای کاه که قیمت نمی‌شود: ۴۹۱۶ خروار (فی):
۴ تومان؛ ۱۹ هزار و ۶۶۴ تومان.
فارس و بنادر: ۹۲۷ هزار و ۱۹۳ تومان و ۵ قران
بابت: فارس (المقرر) نقد: ۷۶۹ هزار و ۷۳۴ تومان و ۴۹۴۹ دینار - جنس غله: ۸ هزار خروار - کاه: ۸۴۳
خروار و ۹۷ من؛ ۸۳۴ هزار و ۱۵۵ تومان و ۴ قران
نقد: ۷۶۹ هزار و ۷۳۴ تومان و ۴ قران (فی جنس): ۶۴ هزار و ۴۲۱ تومان
غله: ۸ هزار خروار (فی): ۸ تومان؛ ۶۴ هزار تومان - کاه: ۸۴۳ خروار (المقرر): ۴۲۱ تومان
بابت: بنادر نقد (المقرر): ۹ میلیون و ۸۳۸ هزار و ۷۰ تومان - جنس: ۲۶۹ خروار و ۸۵ من؛ ۹۳ هزار و ۳۷
تومان و ۶ قران
نقد: ۹۰ هزار و ۸۷۸ تومان و ۶ قران (فی جنس): ۲۶۹ خروار و ۸۵ من (فی): ۸ تومان؛ ۲۱۵۹ تومان
[دفعه]: فردوس و غیره: ۱۹۲ هزار و ۶۳۷ تومان و ۶ قران
بابت: قزوین، نقد (المقرر): ۷۹ هزار و ۳۷۲ تومان و ۶ قران
جنس غله: ۱۰ هزار و ۸۷۳ خروار - کاه: ۳۷۲۰ خروار؛ ۱۷۹ هزار و ۸۹ تومان
نقد: ۷۹ هزار و ۳۷۲ تومان و ۸ قران (فی جنس): ۹۹ هزار و ۷۱۷ تومان - غله: ۱۰ هزار و ۸۷۳ خروار (فی):
۹ تومان؛ ۹۷ هزار و ۸۵۷ تومان - کاه: ۳۷۲۰ خروار (فی): ۵ تومان؛ ۱۸۶۰ تومان
بابت: خرقان، نقد (المقرر): ۴۳۸۸ تومان و ۱۲۰۰ دینار
جنس: ۱۵۲۶ خروار و ۶۵ من؛ ۱۳ هزار و ۵۴۸ تومان
نقد: ۴۳۸۸ تومان و ۳۰۰ دینار (فی جنس): ۱۵۲۶ خروار و ۶۵ من (فی): ۶ تومان؛ ۹۱۵۸ تومان و ۹ قران
[دفعه]: قم و محلات: ۵۹ هزار و ۳۸۷ تومان و ۷ قران
بابت: قم نقد (المقرر): ۲۶ هزار و ۸۵۶ تومان - جنس: جو ۳۷۰۸ خروار؛ ۴۹ هزار و ۱۰۴ تومان - نقد:

۲۶ هزار و ۸۵۶ تومان (فی جنس): جو ۳۷۰۸ خروار (فی): ۶ تومان؛ ۲۲ هزار و ۲۴۸ تومان بابت: محلات، (المقرر):

نقد: ۹۴۶۶ تومان و ۹۱۹۰ دینار - جنس غله: ۲۰۸ خروار - کاه: ۱۲۰ خروار؛ ۱۰ هزار و ۲۷۴ تومان و ۹ قران

نقد: ۹۴۶۶ تومان و ۹ قران - (فی جنس): ۲۰۴ خروار (فی): ۴ تومان؛ ۸۰۸ تومان

دفعه: کاشان و نطنز و جوشقان: ۱۰۰ هزار و ۴۴۳ تومان و ۹ قران

بابت: کاشان نقد (المقرر): ۵۷ هزار و ۶۳۵ تومان

جنس جو: ۱۱۳۴ خروار - کاه: ۱۰۲۶ خروار؛ ۶۹ هزار و ۴۸۸ تومان - نقد: ۵۷ هزار و ۶۳۵ تومان (فی جنس): جو ۱۱۳۴ خروار (فی): ۱۰ تومان؛ ۱۱ هزار و ۳۴۰ تومان - کاه: ۱۰۲۶ خروار (فی): ۵ قران؛ ۵۱۳ تومان.

بابت: نطنز و جوشقان: ۳۰ هزار و ۹۵۵ تومان و ۹ قران

نطنز: ۲۲ هزار و ۳۵۶ تومان و ۳ قران

جوشقان، نقد (المقرر): ۷۲۳۹ تومان و ۶ قران. جنس: ۱۳۶ خروار؛ ۸۵۹۹ تومان و ۶ قران

نقد: ۷۲۳۹ تومان و ۶ قران - (فی جنس): ۱۳۶ خروار (فی): ۱۰ تومان؛ ۱۳۶۰ تومان.

دفعه: کردستان و گروس: ۱۴۲ هزار و ۴۷۲ تومان و ۸ قران.

بابت: کردستان، نقد (المقرر): ۱۱۰ هزار و ۸۴۵ تومان و ۲۷۱۹ دینار

جنس غله: ۶۶ خروار و ۵۰ من؛ ۱۱۱ هزار و ۱۷۷ تومان و ۷ قران - نقد: ۱۱۰ هزار و ۸۴۵ تومان و ۲ قران

- (فی جنس): غله: ۶۶ خروار و ۵۰ من (فی): ۵ تومان؛ ۳۳۲ تومان و ۵ قران

بابت: گروس، نقد (المقرر): ۱۰ هزار و ۸۳۸ تومان و ۶۸۵۰ دینار.

جنس: ۲۰۴۵ خروار و ۶۲ من؛ ۳۱ هزار و ۲۹۴ تومان و ۸ قران - نقد: ۱۰ هزار و ۸۳۸ تومان و ۶ قران -

(فی جنس): ۲۰۴۵ خروار و ۶۲ من (فی): ۱۰ تومان؛ ۲۰ هزار و ۴۵۶ تومان و ۲ قران

دفعه: کرمان و بلوچستان، نقد (المقرر): ۳۴۳ هزار و ۹۷۳ تومان و ۶۳۸۰ دینار

جنس غله: ۲۰ هزار و ۲۲ خروار و ۴۴ من - کاه: ۱۷ هزار و ۶۴۹ خروار؛ ۴۴۴ هزار و ۸۳ تومان و ۶ قران

- نقد: ۳۴۳ هزار و ۹۷۳ تومان و ۶ قران - (فی جنس): سوای کاه که نقد نمی‌شود؛ ۲۰ هزار و ۲۲ خروار و

۴۴ من (فی): ۵ تومان؛ ۱۰۰ هزار و ۱۱۰ تومان

دفعه: کرمانشاهان: ۳۸۳ هزار و ۶۸۴ تومان و ۸ قران

دفعه: کرمانشاهان نقد (المقرر): ۱۱۲ هزار و ۵۲ تومان و ۳۱۵۱ دینار.

جنس غله: ۱۳ هزار و ۱۹۳ خروار و ۱۷ من - کاه: ۴۳۴۲ خروار و ۶۵ من - شلتوک: ۱۰۴۴ خروار و ۱۹

من؛ ۱۹۹ هزار و ۶۴۷ تومان

نقد: ۱۱۲ هزار و ۵۲ تومان و ۳۱۰۰ دینار - (فی جنس): ۸۷ هزار و ۵۹۴ تومان و ۷ قران - غله: ۱۳ هزار

و ۱۹۳ خروار و ۸۷ من (فی): ۶ تومان؛ ۷۹ هزار و ۱۵۹ تومان - کاه: ۴۳۴۲ خروار و ۶۵ من (فی): ۵ قران؛

بازخوانی کتابچه جمع و خرج ولایت ایران در عصر مظفری / محسن روستایی - اسدالله عبدلی آشتیانی

۲۱۷۱ تومان و ۲ قران. شلتوک: ۱۰۴۴ خروار و ۱۹ من (فی): ۶ تومان؛ ۶۲۶۴ تومان و ۵ قران.
بابت: کنگاور (المقرر): نقد: ۳۳۵۵ تومان و ۷ قران - **جنس**: غله: ۱۶۳۵ خروار - کاه: ۱۵۸ خروار؛ ۱۳ هزار و ۱۰۵ تومان.

نقد: ۳۳۵۵ تومان و ۷ قران - (فی جنس): سوای کاه: ۱۶۳۵ خروار (فی) ۶ تومان؛ ۹۷۵۰ تومان.

بابت: ملایر و تویسرکان (المقرر) **نقد:** ۵۰ هزار و ۶۵۰ تومان و ۲۰۷۰ دینار

جنس: غله: ۹۲۹۳ خروار و ۶ من - کاه: ۱۰۳۰ خروار؛ ۱۰۶ هزار و ۹۲۳ تومان و ۲ قران

نقد: ۵۰ هزار و ۶۵۰ تومان و ۲ قران (فی جنس): ۵۶ هزار و ۲۷۳ تومان. **غله:** ۹۲۹۳ خروار و ۶ من (فی): ۶ تومان؛ ۵۵ هزار و ۷۵۴ تومان - کاه: ۱۰۳۰ خروار (المقرر): ۵۱۵ تومان.

بابت: نهاوند و جزن ۶۴ هزار و ۸ تومان و ۵ قران

نهاوند نقد (المقرر): ۱۷ هزار و ۸۵ تومان و ۵۱۱۳ دینار.

جنس: غله: ۵۳۹۰ خروار و ۶۵ من - کاه: ۳۴۴۱ خروار و ۹۳ من؛ ۵۰ هزار و ۴۶۱ تومان و ۹۷۰۰ دینار -

نقد: ۱۷ هزار و ۸۵ تومان و ۵ قران (فی جنس): ۳۳ هزار و ۳۷۶ تومان و ۴۷۰۰ دینار - غله: ۵۳۹۰ خروار و ۶۵ من (فی): ۶ تومان ۳۲ هزار و ۳۷۳ تومان و ۶ قران - کاه: ۳۴۴۱ خروار (فی): ۳ قران ۱۰۳۲ تومان و ۵۷۰۰ دینار.

جزین (المقرر): نقد ۲۸۵۲ تومان و ۹۳۵۰ دینار - جنس: غله: ۱۷۳۴ خروار و ۲۸ من - کاه: ۱۴۸۴ خروار و ۶۸ من؛ ۱۳ هزار و ۵۴۶ تومان و ۵۳۹۰ دینار

نقد: ۲۸۵۲ تومان و ۹ قران (فی جنس): ۱۰ هزار و ۶۹۳ تومان - غله: ۱۷۳۴ خروار و ۲۸ من (فی): ۶ تومان؛ ۱۰ هزار و ۴۰۴ تومان و ۶ قران - کاه: ۱۴۸۴ خروار و ۶۸ من (فی): ۲ قران؛ ۲۸۸ تومان و ۹۲۰۰ دینار [دفعه]: **گیلان:** ۲۸۰ هزار و ۸۴۸ تومان

[دفعه]: مازندران ۲۶۸ هزار و ۸۹۸ تومان و ۷ قران

[دفعه]: همدان و غیره ۱۴۳ هزار و ۱۹۸ تومان و ۳۰۰ دینار

بابت: همدان (المقرر): **نقد:** ۶۸ هزار و ۴۷۹ تومان و ۶۴۲۰ دینار - **جنس:** ۷۲۸۵ خروار و ۸۸ من؛ ۱۱۹ هزار و ۴۸۰ تومان و ۸ قران.

نقد: ۶۸ هزار و ۴۷۹ تومان و ۶ قران (فی جنس): ۷۲۸۵ خروار و ۸۸ من (فی): ۷ تومان؛ ۵۱ هزار و یک تومان و ۲ قران

بابت: اسدآباد (المقرر) **نقد:** ۲۷۵۰ تومان و ۸ قران - **جنس**: غله: ۲۴۷۴ خروار - کاه: ۱۷۰۳ خروار؛ ۱۵ هزار و ۱۲۰ تومان و ۸ قران.

نقد: ۲۷۵۰ تومان و ۸ قران (فی جنس): سوای کاه که تسعیر نمی‌شود: ۲۴۷۴ خروار (فی): ۵ تومان؛ ۱۲ هزار و ۳۷۰ تومان

بابت: در جزین (المقرر): ۲۴۴۷ تومان و ۳۰۰ دینار

[دفعه]: **یزد:** ۲۲۹ هزار و ۵۶۲ تومان **جنس**: غله: ۹۷۴ خروار و ۸۳ من؛ ۸۵۹۶ تومان و ۳۰۰ دینار - **نقد:**

بازخوانی کتابچه جمع و خرج ولایت ایران در عصر مظفری/ محسن روستایی- اسدالله عبدلی آشتیانی

۲۷۴۷ تومان و ۳۰۰ دینار (فی جنس): ۹۷۴ خروار و ۸۳ من (فی): ۶ تومان؛ ۵۸۴۹ تومان
[دفعه]: ایلات و طوایف سوای آنچه در جزو جمع ولایات جمع است: ۵۱۷۸ تومان و ۱۸۰۰ دینار
بابت: ایلات: ۲۱۲۶ تومان
[دفعه]: ایلات افشار ۵۷۵ تومان - دویرن: ۵۷۵ تومان - اسانلو: ۶۹۰ تومان - قورت بیگلو: ۲۸۶ تومان
بابت: طایفه فیوج: ۳۰۵۲ تومان و ۱۸۰۰ دینار.

نتیجه

به طور طبیعی برآیند پژوهشی این سند ملی و تاریخی ارتباط تنگاتنگی با اصالت متن خوانی و سیاق خوانی آن دارد که به خودی خود انجام این وظیفه مهم می‌تواند منبعی مرجع و قابل رجوع را برای مورخین گرانقدر تهیه و مسیر نماید. و از طرفی رفرنس مطمئن و معتمدی برای تاریخ اقتصادی، تاریخ محلی، تاریخ دیوانسالاری و اجتماعی و نیز همان گونه که پیش از آن، اشاره‌ای داشتیم برای آن دسته از پژوهشگرانی که علاقه دارند آموزه‌های خط سیاق را در بازخوانی اسناد تاریخی دنبال کنند؛ مفید فایده خواهد بود. هر چند که کار ما مختصر و کوره راهی است از پهنای دانش سیاقیه و مهارت در علم سندشناسی، اما امیدواریم که مقبول طبع صاحب اندیشان علم تاریخ و سندپژوهان کشور عزیزمان واقع گردد.

پی‌نوشت:

برای رؤیت این کتابچه ر.ک: کتابخانه مجلس شورای اسلامی، شماره ثبت: ۸۷۳۹۲، خطی فهرست شده ۱۴۱۹ - فیش ۱۱۴۴۷.

مشخصات کتابچه: شماره ثبت ۸۷۹۳۲ - خطی فهرست شده ۱۴۱۹ - فیش ۱۱۴۴۷ - محل نگهداری کتابخانه مجلس شورای اسلامی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

بازخوانی کتابچه جمع و خرج ولایت ایران در عصر مظفری / محسن روستایی - اسدالله عبدلی آشتیانی

پیام بهارستان / ۲۵، سه، ش ۱۸ / زمستان ۱۳۹۱

